

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΙV

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 10 Οκτωβρίου 2017, με την ακόλουθη σύνθεση: Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Αγγελική Πανουτσακοπούλου (εισηγήτρια) και Ασημίνα Σακελλαρίου, Σύμβουλοι, Ευπραξία Δημολιού και Αγγελική Κέντρου, Πάρεδροι, με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ιωάννης Κάρκαλης, ως νόμιμος αναπληρωτής της Γενικής Επιτρόπου, η οποία είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 20.2.2017 έφεση (Α.Β.Δ. .../20.2.2017) των: 1) ... του ..., κατοίκου ... (οδός ...), 2) ... του ..., κατοίκου ... (οδός ...), 3) ... του ..., κατοίκου ... (οδός ...), 4) ... του ..., κατοίκου ... (οδός ...) και 5) ... του ..., κατοίκου ... (οδός ...), οι οποίοι παραστάθηκαν δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Αλεξάνδρου Στρίμπερη (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 16630),

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παρέστη διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου,

Απόφαση 0213/2020

κατά του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (Ε.Φ.Κ.Α.), καθολικού διαδόχου του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων – Ταμείου Σύνταξης και Αυτασφάλισης Υγειονομικών (Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Α.Υ.), που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Αγίου Κωνσταντίνου 8) και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Διοικητή του, ο οποίος παρέστη δια δηλώσεως, κατά το άρθρο 133 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, της πληρεξούσιας δικηγόρου του Αικατερίνης Σιγάλα (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 17340), και

κατά των .../27.4.2016, .../24.8.2016 και .../30.11.2016 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο των εκκαλούντων, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας, που πρότεινε την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

I. Με την υπό κρίση κοινή έφεση, για την οποία καταβλήθηκε, για έκαστο των ομοδίκων, το προσήκον παράβολο (βλ. τα .../20.2.2017 διπλότυπα

Απόφαση 0213/2020

είσπραξης τύπου Α΄ Σειράς Θ της Δ.Ο.Υ. ...) και η οποία αναπτύσσεται με τα από 9.10.2017 και 13.10.2017 νομίμως κατατεθέντα υπομνήματα, ζητείται η ακύρωση: 1) της .../27.4.2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων, με την οποία καταλογίστηκε σε βάρος: α) του πρώτου των εκκαλούντων, Προέδρου της Αντιπροσωπείας ... από 20.8.1998 έως 10.6.1999 και από 18.7.2002 έως 18.9.2003, το συνολικό ποσό του 1.334.312,26 ευρώ, β) του δεύτερου των εκκαλούντων, Γραμματέα της Αντιπροσωπείας ... από 15.4.1999 έως 18.9.2003, το συνολικό ποσό του 1.371.875,54 ευρώ, γ) της τρίτης των εκκαλούντων, Ταμία της Αντιπροσωπείας ... από 20.8.1998 έως 28.6.2000 και από 27.8.2003 έως 18.9.2003, το συνολικό ποσό των 11.056,72 ευρώ, δ) του τέταρτου των εκκαλούντων, Προέδρου της Αντιπροσωπείας ... από 11.6.1999 έως 17.7.2002, το συνολικό ποσό των 43.669,37 ευρώ και ε) του πέμπτου των εκκαλούντων, Ταμία της Αντιπροσωπείας ... από 3.12.2001 έως 26.8.2003, το συνολικό ποσό του 1.375.424,99 ευρώ, με την αιτιολογία ότι αποτελούν, έκαστο εξ αυτών, έλλειμμα που αντιστοιχεί στον χρόνο θητείας καθενός των ανωτέρω εκκαλούντων –μετά των προσαυξήσεων εκπροθέσμου καταβολής- το οποίο διαπιστώθηκε στη διαχείριση της Αντιπροσωπείας ... του Τ.Σ.Α.Υ. από τον Αύγουστο του έτους 1998 έως και 18.9.2003 και οφειλόταν σε μη απόδοση στο Τ.Σ.Α.Υ. εισπραχθεισών εισφορών ασφαλισμένων του, συνολικού ύψους 530.403,85 ευρώ, 2) της .../24.8.2016 απόφασης του ίδιου ως άνω οργάνου, με την οποία η προαναφερόμενη απόφαση τροποποιήθηκε ως προς το ότι για την ως άνω οφειλή τα μέλη της Αντιπροσωπείας ... ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με

Απόφαση 0213/2020

την ..., υπάλληλο της Αντιπροσωπείας ... και 3) της .../30.11.2016 απόφασης του ίδιου οργάνου, με την οποία επαναδιατυπώθηκε η υπό στοιχείο 2 απόφαση του ίδιου οργάνου και περιελήφθη για κάθε καταλογιζόμενο, πέραν των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονταν στις προηγούμενες αποφάσεις (ιδιότητα, χρονικό διάστημα θητείας) και ανάλυση του καταλογισθέντος ποσού σε κεφάλαιο και προσαυξήσεις, κλήθηκαν δε αυτοί να καταβάλουν άμεσα το καταλογισθέν ποσό, μέχρι το ύψος της οφειλής καθενός, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την ... . Η έφεση αυτή ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της τρίτης ως άνω απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Α.Α., η οποία τροποποίησε, κατά τα ανωτέρω, και ενσωμάτωσε τις προηγούμενες όμοιες (βλ. Ελ.Συν. IV Τμ. 2/2018). Κατά τα λοιπά, η έφεση έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και εν γένει νομοτύπως, συνεπώς πρέπει να εξεταστεί ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

II. Α. Από τον συνδυασμό των ισχυουσών κατά τον κρίσιμο χρόνο διατάξεων των άρθρων 15, 17, 22, 25, 27 και 33 του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 774/1980, Α'189, βλ. ήδη άρθρα 1, 28, 38, 44-46 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος έχει κυρωθεί με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Α' 52) με εκείνες των άρθρων 54 και 56 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α' 247, βλ. ήδη άρθρα 150 και 152 του ν. 4270/2014, Α' 143), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και στους ασφαλιστικούς οργανισμούς (βλ. Ελ.Συν. Ολομ. 750/2002, IV Τμ. 1/2018) -όπως, εν προκειμένω, το πρώην Ε.Τ.Α.Α. και ήδη Ε.Φ.Κ.Α.- συνάγεται ότι δημόσιοι υπόλογοι είναι οι

Απόφαση 0213/2020

εντεταλμένοι την είσπραξη εσόδων ή την πληρωμή εξόδων του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και όσοι, με οποιονδήποτε τρόπο, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, διαχειρίζονται χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκει στο Δημόσιο, σε ο.τ.α. ή σε ν.π.δ.δ., καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που ειδικώς από τον νόμο θεωρείται ως δημόσιος υπόλογος. Εξάλλου, ως έλλειμμα διαχείρισης χρηματικού, που επισύρει τον καταλογισμό του υπολόγου νοείται κάθε επί ελάττον αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ της ποσότητας των χρημάτων που έπρεπε να υπάρχει σε μία δεδομένη χρονική στιγμή, σύμφωνα με τους τηρούμενους λογαριασμούς και με βάση νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία και εκείνης που πράγματι υπάρχει, επομένως και τα χρηματικά διαθέσιμα που δεν εισήχθησαν, ως έσοδο, στη δημόσια διαχείριση (πρβλ. Ε.Σ. Ολ. 736/2007, 452, 453/2008, 506/2011), καθώς και κάθε «ανοίκειος» πληρωμή, η οποία δεν στηρίζεται σε νόμιμα και πλήρη δικαιολογητικά ή εκείνη για τη διενέργεια της οποίας δεν τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία (Ε.Σ. Ολ. 34/2018, 1994/2016, 1161/2015, 4318/2013, 1584, 2293/2011). Για τα ελλείμματα αυτά ο υπόλογος ευθύνεται καταρχήν για κάθε πταίσμα, δηλαδή και για ελαφρά αμέλεια, η υπαιτιότητα δε αυτή τεκμαίρεται, με αποτέλεσμα να απαλλάσσεται μόνο εάν ο ίδιος επικαλεστεί και αποδείξει ότι δεν τον βαρύνει κανενός βαθμού υπαιτιότητα ως προς την επέλευσή τους (βλ. Ε.Σ. 2/2014, 1805/2007 Ολομ., 203/2010 IV Τμ.) ή ότι διακόπηκε ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των τυχόν υπαίτιων πράξεων ή παραλείψεων αυτού και του προκληθέντος ελλείμματος (βλ. Ελ.Συν. IV Τμ. 831/2017). Περαιτέρω, ελαφρά αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η

Απόφαση 0213/2020

απαιτούμενη, από τις περιστάσεις ή η αποκτώμενη από τη συνήθη εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων, επιμέλεια του μέσου συνετού και ευσυνείδητου ικανού προς δικαιοπραξία φυσικού προσώπου, κινουμένου μέσα στον συγκεκριμένο κύκλο της επαγγελματικής και κοινωνικής δραστηριότητας. Εξάλλου, βαρεία αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται όχι μόνο η απαιτούμενη στις συναλλαγές (αντικειμενικά και αφηρημένα) επιμέλεια του μέσου συνετού και ευσυνείδητου ανθρώπου αλλά ούτε η στοιχειώδης επιμέλεια του κοινού και συνηθισμένου ικανού προς δικαιοπραξία φυσικού προσώπου, την οποία αξιώνει ο νόμος από όλους τους ανθρώπους, όταν κινούνται μέσα στον κύκλο της επαγγελματικής και κοινωνικής τους δραστηριότητας, με αποτέλεσμα η αμελής συμπεριφορά να εμφανίζεται ως σοβαρή και ασυνήθιστη και να εκδηλώνεται ως ιδιαίτερα μεγάλη εκτροπή από τους κανόνες της καταβαλλόμενης από τον κοινό και συνήθη άνθρωπο κατά τις συναλλαγές επιμέλειας (Ολ. Ε.Σ. 506/2011, 1805/2007, 765/1998, 1051/1995). Στην περίπτωση δε που η υπαιτιότητα του υπολόγου εξικνείται μέχρι του βαθμού της βαρείας αμελείας ή του δόλου, καταλογίζονται σε βάρος του, πέραν του ποσού του ελλείμματος και οι εκάστοτε οριζόμενες από τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90) «επιβαρύνσεις», υπολογιζόμενες από την ημέρα που εξακριβώθηκε ότι δημιουργήθηκε το έλλειμμα, ήτοι είτε από την παράλειψη της εισαγωγής του ποσού στη διαχείριση, είτε από τη μη νόμιμη εκταμίευση χρημάτων από την τελευταία (βλ. άρθρο 5 παρ. 5 του Κ.Ε.Δ.Ε.).

Απόφαση 0213/2020

Β. Το άρθρο 152 παρ. 3 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (...) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), ορίζει ότι «3. Το έλλειμμα που παρουσιάζουν οι δημόσιοι υπόλογοι καταλογίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση από τους οικείους διατάκτες που το διαπίστωσαν και τα αρμόδια όργανα για την επιθεώρηση των υπολόγων (...)» (βλ. και άρθρο 56 παρ. 3 του προϋφισταμένου ν. 2362/1995). Κατ' ακολουθία, η εκδιδόμενη από τον αρμόδιο διατάκτη, πράξη καταλογισμού δημοσίου υπολόγου, ως εκ του νόμου αιτιολογητέα, πρέπει να περιλαμβάνει στο σώμα της, έστω και συνοπτικά, την αναγκαία ιστορική και νομική αιτία που δικαιολογεί την υφιστάμενη δημοσιονομική ευθύνη (βλ. Ελ.Συν. Ολ.1573/2008, V Τμ. 285/2018, IV Τμ. 831-834/2017, 3392/2011, 1034/2011). Ειδικότερα, για τη νόμιμη αιτιολογία της ως άνω απόφασης, πρέπει αλλά και αρκεί αυτή, συμπληρούμενη από τα στοιχεία του φακέλου, να περιλαμβάνει, έστω συνοπτικά, όλα τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν την ιδιότητα του καταλογιζομένου ως υπολόγου συγκεκριμένης διαχείρισης έναντι του δικαιούχου Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, την ύπαρξη και το ύψος του ελλείμματος που προκλήθηκε στη διαχείριση αυτή, καθώς και τις ενέργειες του υπολόγου που συνδέονται αιτιωδώς με την επέλευσή του (Ολ. Ελ. Συν. 4317/2014, V Τμ. 1777/2007).

Γ. Το άρθρο 6 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90), όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 7 παρ. 6 του ν. 4224/2013 (Α' 288), όριζε ότι «1. Από την πρώτη εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά τη λήξη της

Απόφαση 0213/2020

προθεσμίας κατά την οποία, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, γίνονται ληξιπρόθεσμα τα χρέη προς το Δημόσιο, επιβάλλονται σ' αυτά προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής (...). Το ποσοστό της προσαύξησης εκπρόθεσμης καταβολής, καθώς και το ανώτατο όριο αυτής δύνανται να αναπροσαρμόζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η αναπροσαρμογή αυτή δύναται να γίνεται είτε γενικώς για κάθε οφειλή προς το Δημόσιο, είτε κατά κατηγορίες οφειλών». Μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 7 παρ. 6 του ν. 4224/2013 και, εν συνεχεία, από το άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 4321/2015 (Α' 32), το άρθρο 6 του Κ.Ε.Δ.Ε. ορίζει ότι «1. Για οποιοδήποτε ποσό χρέους γίνεται ληξιπρόθεσμο, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει τόκους (...) κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53 και 57 του Κ.Φ.Δ. (ν. 4174/2013), όπως ισχύει (...). 3. Οι τόκοι (...) της παραγράφου 1 υπολογίζονται και επί των εσόδων υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), Ειδικών Ταμείων και εν γένει νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που συνεισπράττονται με τα δημόσια έσοδα από τη Φορολογική Διοίκηση (...)». Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 53 παρ. 4 του Κ.Φ.Δ., εκδόθηκε η ΔΠΕΙΣ 1198598 ΕΞ 2013/31.12.2013 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των επιτοκίων του άρθρου 53 του ν. 4174/2013» (Β' 19/10.01.2014), η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 αυτής, ισχύει από 1.1.2014 και στην οποία ορίζονται τα εξής: «Άρθρο 1. Το ύψος του επιτοκίου υπολογισμού των τόκων που καταβάλλει ο φορολογούμενος κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013 (Α' 170) ορίζεται ως το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής

Απόφαση 0213/2020

Κεντρικής Τράπεζας (MRO) που ισχύει κατά την ημερομηνία καταβολής του φόρου, πλέον οκτώ και πενήντα μίας (8,51) εκατοστιαίες μονάδες, ετησίως. (...)

Άρθρο 3. Το επιτόκιο των ανωτέρω παραγράφων δεν μεταβάλλεται κατά το μέρος που αφορά το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (MRO) πριν από την εκάστοτε σωρευτική μεταβολή αυτού κατά μία (1) εκατοστιαία μονάδα λαμβανομένου ως βάση υπολογισμού του επιτοκίου που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας».

Περαιτέρω, το άρθρο 7 παρ. 11 του ν. 4224/2013 ορίζει ότι «Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 10 του παρόντος άρθρου τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2014, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις μεταβατικές διατάξεις», ενώ το άρθρο 8 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «1. (...). 2. (...). 3. Για τις απαιτήσεις οι οποίες έχουν καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2013, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974, όπως ισχύει έως την ανωτέρω ημερομηνία, ως προς τον υπολογισμό και το ανώτατο όριο των προσαυξήσεων (...). 4. Μέχρι και τις 31.12.2019 ο τόκος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 6, όπως αυτό αντικαθίσταται με τον παρόντα νόμο, υπολογίζεται μηνιαία κατά την είσπραξη για ολόκληρο το μήνα (η παρ. 4, η ισχύς της οποίας είχε παραταθεί έως την 31.12.2017 με το άρθρο 4 παρ.1 Ν.4337/2015, Α 129, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 117 παρ. 1 Ν. 4514/2018, Α΄ 14/30.1.2018). (...) 6. Οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τις οφειλές σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή Αρχή, πλην της Φορολογικής Διοίκησης, οι οποίες βεβαιώνονται μετά την 31η Δεκεμβρίου

Απόφαση 0213/2020

2014 και για την είσπραξη των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 356/1974, εκτός εάν από ειδικές διατάξεις ορίζεται διαφορετικά». Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι επί ελλειμμάτων υπολόγων ν.π.δ.δ., για τα οποία έχουν εκδοθεί καταλογιστικές αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων και τα οικεία χρέη έχουν βεβαιωθεί ταμειακά μετά τις 31.12.2014, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους από τις διατάξεις του ν. 4224/2013, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ο υπόλογος όχι με τις παλαιότερα προβλεπόμενες προσαυξήσεις, αλλά με τους τόκους των άρθρων 53 και 57 του Κ.Φ.Δ., όπως αυτοί έχουν καθοριστεί με την ως άνω ΔΠΕΙΣ 1198598 ΕΞ 2013/31.12.2013 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

III. Στο άρθρο 45 του β.δ/τος της 10^{ης}/16^{ης} Μαΐου 1958 (Α' 79) [Κανονισμός Διοικητικής Οργάνωσης του Τ.Σ.Α.Υ., το οποίο, με το άρθρο 25 παρ.3 Α περ. β του ν. 3655/2008 (Α' 58), εντάχθηκε στο συσταθέν με τον ίδιο νόμο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), που ήδη εντάχθηκε στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ε.Φ.Κ.Α.), δυνάμει των άρθρων 51 και 53 του ν. 4387/2016 (Α' 85)] ορίζεται ότι «1. Παρ' εκάστη εκτός της έδρας του Ταμείου περιφέρειά του Κράτους, ως αύται ορίζονται εν τω Α. Νόμω υπ' αριθ. 1563/1939 περί κώδικος ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος εν τω Γ' Τμήματι αυτού περί ιατρικών Συλλόγων, το Διοικητικόν Συμβούλιον του Οργανισμού εκπροσωπείται υπό του Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου, συμμετεχόντων των Προέδρων και άλλων Υγειονομικών Συλλόγων. Τους προέδρους τούτους, απόντας ή κωλυομένους αναπληρούσιν οι νόμιμοι

Απόφαση 0213/2020

αναπληρωταί. 2. Ο Πρόεδρος της Αντιπροσωπείας, εκπροσωπών εν τη περιφέρειά ταύτη τον Οργανισμόν, κατά τας αποφάσεις του Δ.Σ., είναι ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου. Ο Γραμματεύς και ο Ταμίας ορίζονται υπό της Αντιπροσωπείας. 3. Εις τας Αντιπροσωπείας ταύτας το Δ.Σ. του Οργανισμού παρέχει ωρισμένα κονδύλια εγκρινόμενα κατ' έτος, δια τας τρεχούσας αυτών ανάγκας, ανάλογα προς τον αριθμόν των υπάρχόντων ησφαλισμένων και των πραγματοποιουμένων παρ' αυτών εισπράξεων και βάσει προϋπολογισμών δαπανών, υποβαλλομένων εις την κεντρικήν Διοίκησιν κατά Νοέμβριον εκάστου έτους. 4. (...)», και το άρθρο 46 ότι «Αι αντιπροσωπείαι του Οργανισμού έργον έχουσιν: α. Να τηρώσι πλήρες και ενήμερον Μητρώον των, εν τη περιφέρειά των, ησφαλισμένων του Οργανισμού. β. Να δέχωνται πάσας τας προς τον Οργανισμόν καταβολάς των ησφαλισμένων. Ταύτας ως και πάσαν άλλην είσπραξιν υπέρ του Οργανισμού οφείλουσι να καταθέτωσιν εντός του πρώτου πενθημέρου εκάστου μηνός, εις το πλησιέστερον Υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, υποβάλλουσαι ταυτοχρόνως πλήρη και λεπτομερή εκκαθάρισιν των λογαριασμών τούτων κατά τας οδηγίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Η καθυστέρησις της καταθέσεως των ανωτέρω εισπράξεων ως και της υποβολής των σχετικών λογαριασμών συνεπάγεται δια τον Ταμίαν της Αντιπροσωπείας υποχρέωσιν προς καταβολήν νομίμου τόκου ετησίως, εκτός της ποινικής ευθύνης. γ. Να συντρέχωσιν εις την ευόδωσιν των σκοπών του Οργανισμού, συμμορφούμεναι προς τας οδηγίας και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου». Οι διατάξεις αυτές ρυθμίζουν τη λειτουργία του Τ.Σ.Α.Υ. στις οριζόμενες από τον νόμο περιφέρειες, βάσει της χωροταξικής διαίρεσης της

Απόφαση 0213/2020

Χώρας κατά Ιατρικούς Συλλόγους. Το Τ.Σ.Α.Υ. εκπροσωπείται στις εν λόγω περιφέρειες από το συλλογικό όργανο των «Αντιπροσωπειών» αυτού, συγκροτούμενο από τους Προέδρους των οικείων επιστημονικών-ιατρικών και φαρμακευτικών συλλόγων, όπως ειδικώς ορίζει το προαναφερόμενο β.δ/γμα. Περαιτέρω, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι τα μέλη της Αντιπροσωπείας του Τ.Σ.Α.Υ., ως εκ των προπεριγραφόμενων αρμοδιοτήτων τους, φέρουν την ιδιότητα υπολόγου, δοθέντος ότι, μεταξύ άλλων, δέχονται όλες τις καταβολές των ασφαλισμένων προς το ως άνω Ταμείο, τις οποίες, όπως και κάθε άλλη είσπραξη υπέρ αυτού, οφείλουν να καταθέτουν σε τραπεζικό κατάστημα, υποβάλλοντας πλήρη και λεπτομερή εκκαθάριση των οικείων λογαριασμών, ασκώντας τοιουτοτρόπως διαχειριστικές πράξεις.

IV. Περαιτέρω, κατά την πλειοψηφούσα άποψη, από την απορρέουσα από την έννοια του κράτους δικαίου και προβλεπόμενη πλέον ρητώς στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας, η οποία διατρέχει το σύνολο της έννομης τάξης και λαμβάνεται υπόψιν κατά την ερμηνεία και εφαρμογή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου, συνάγεται ότι το Τμήμα, κατά την εκδίκαση έφεσης κατά αποφάσεων καταλογισμού, ο οποίος συνιστά ένα ιδιαίτερος επαχθές διοικητικό μέτρο, μπορεί να συνεκτιμήσει τις συντρέχουσες στην κάθε περίπτωση ιδιαίτερες περιστάσεις που μπορεί να δικαιολογούν τη μείωση του καταλογιστέου ποσού, χωρίς το ποσό αυτό να συνδέεται αναγκαίως και ακάμπτως με το ύψος του διαπιστωθέντος ελλείμματος (πρβλ. Ολομ. 1756/2015, 2236/2014, 2218/2014, βλ. Ελ.Συν. VII. Τμ. 1092, 843, 842/2017). Ειδικότερα, το Τμήμα, ως Δικαστήριο ουσίας, συνεκτιμώντας τις ιδιαίτερες

Απόφαση 0213/2020

περιστάσεις της υπόθεσης, όπως ιδίως το ύψος του καταλογισμού, τον βαθμό υπαιτιότητας του καταλογισθέντος, τη βαρύτητα της δημοσιονομικής παράβασης, τις συνθήκες υπό τις οποίες αυτή τελέστηκε και το επελθόν αποτέλεσμα, καθώς και την προσωπική και οικογενειακή οικονομική κατάσταση του καταλογισθέντος, δύναται να προβαίνει σε μείωση του ποσού του καταλογισμού (κύριο κεφάλαιο ή/και προσαυξήσεις ή τόκοι), εξετάζοντας το ίδιο, σε κάθε συγκριμένη υπόθεση, τα κριτήρια της τυχόν επιβαλλόμενης μείωσης του εν λόγω ποσού, κατ' εφαρμογή της συνταγματικώς κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας [πρβλ. και τις διατάξεις των άρθρων 37 παρ. 1 του ν. 3801/2009 (Α' 163) και 36 παρ. 3 του ν. 3848/2010 (Α' 71), με τις οποίες ο νομοθέτης εξειδικεύει ο ίδιος ως προς συγκεκριμένα πρόσωπα υπολόγων την αρχή της αναλογικότητας, θεσπίζοντας κριτήρια αντίστοιχα με τα προαναφερόμενα (βλ. Ελ.Συν. Ολ. 1393/2018, 1756/2015, 2236/2014, 2979/2012, 1810/2014 κ.α.), πρβλ. επί αστικής ευθύνης και τις διατάξεις των άρθρων 68 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Α' 52, Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, 38 παρ. 2 ν. 3528/2007, Α' 26, 44 παρ. 2 ν. 3584/2007, Α' 143, που εφαρμόζονται χωρίς διάκριση σε δημόσιους υπαλλήλους, καθώς και σε υπαλλήλους ν.π.δ.δ. και ο.τ.α.]. Κατά τη γνώμη όμως της Προέδρου του Τμήματος που μειοψήφησε, με την οποία συντάχθηκαν και οι Πάρεδροι Ευπραξία Δημολιού και Αγγελική Κέντρου, ισχύουν τα ακόλουθα: Η εφαρμογή της κατά ανωτέρω αναφερόμενης αρχής της αναλογικότητας είναι εξεταστέα από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως αρμόδιο Δικαστήριο, μόνο στις περιπτώσεις των χαρακτηριζόμενων ως τυπικών ελλειμμάτων, όταν ο

Απόφαση 0213/2020

καταλογισμός που επιβάλλεται σε βάρος του υπολόγου έχει κυρωτικό χαρακτήρα (ενδ. Ολ. 4315/2013, 1808, 2219, 2220/2014) και όχι στις περιπτώσεις της πρόκλησης ουσιαστικού ελλείμματος, συνεπαγομένου ζημιά στο νομικό πρόσωπο, προς αποκατάσταση της οποίας εκδίδεται η καταλογιστική πράξη. Τούτο δε διότι η έννοια του διαχειριστικού ελλείμματος, μεταξύ άλλων και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όπως έχει προσδιοριστεί νομοθετικώς και διαπλάσσει νομολογιακώς (βλ. Ολομ. Ελ. Συν. 534, 790/1991, 1912 και 1913/1992, 1053/1998), είναι η επί το έλαττον αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ της ποσότητας των χρημάτων που έπρεπε να υπάρχουν στη διαχείριση σύμφωνα με τα υπάρχοντα νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία και εκείνης που πράγματι υπάρχει. Η επί το έλαττον αυτή διαφορά άλλοτε επάγεται ισόποση ζημιά του ως άνω νομικού προσώπου, οπότε ο επιβαλλόμενος σε βάρος του οικείου υπολόγου καταλογισμός έχει χαρακτήρα αμιγώς αποκαταστατικό της ζημίας, ενώ άλλοτε δεν συνεπάγεται αντιστοίχως πραγματική ζημιά αυτού, καθόσον οφείλεται σε τυπικές παραλείψεις κατά τη διενέργεια των δημοσίων δαπανών ή σε παραλείψεις σχετικά με την κανονική τήρηση των λογαριασμών, οπότε μπορεί μεν, κατά το νόμο να υφίσταται έλλειμμα, πλην όμως δεν υφίσταται πραγματική ζημιά του νομικού προσώπου. Ενόψει των ανωτέρω, μόνο στις περιπτώσεις αυτές της ύπαρξης τυπικού ελλείμματος είναι εξεταστέα και περαιτέρω δυνατή, κατά περίπτωση, η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας. Πλην όμως, η γνώμη αυτή δεν κράτησε.

V. Στην υπό κρίση υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Α. Οι εκκαλούντες διετέλεσαν μέλη της

Απόφαση 0213/2020

Αντιπροσωπείας του Τ.Σ.Α.Υ. στον Νομό ..., ex officio, υπό την ιδιότητά τους ως Πρόεδροι του Ιατρικού, Οδοντιατρικού και Φαρμακευτικού Συλλόγου ... και υπηρέτησαν σε αυτήν κατά τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα: α) ο πρώτος, ..., ως Πρόεδρος της Αντιπροσωπείας, από 20.8.1998 μέχρι 10.6.1999 και από 18.7.2002 μέχρι 18.9.2003, υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου ..., β) ο δεύτερος, ..., ως Γραμματέας της Αντιπροσωπείας, από 15.4.1999 μέχρι 18.9.2003, υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου του Οδοντιατρικού Συλλόγου ..., γ) η τρίτη, ..., ως Ταμίας της Αντιπροσωπείας, από 20.8.1998 μέχρι 28.6.2000 και από 27.8.2003 μέχρι 18.9.2003, υπό την ιδιότητά της ως Προέδρου του Φαρμακευτικού Συλλόγου ..., δ) ο τέταρτος, ..., ως Πρόεδρος της Αντιπροσωπείας από 11.6.1999 μέχρι 17.7.2002, υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου ... και ε) ο πέμπτος των εκκαλούντων, ..., ως Ταμίας της Αντιπροσωπείας, από 3.12.2001 μέχρι 26.8.2003, υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου του Φαρμακευτικού Συλλόγου ... . Κατά τον μήνα Αύγουστο του έτους 1998 στην εν λόγω Αντιπροσωπεία προσελήφθη η ..., ως υπάλληλος για τη γραμματειακή υποστήριξη αυτής. Πέραν, όμως, της γραμματειακής υποστήριξης, στην ως άνω υπάλληλο είχε ανατεθεί προφορικά από την Αντιπροσωπεία η τήρηση του μητρώου ασφαλισμένων, καθώς και η είσπραξη των εισφορών αυτών προς το Τ.Σ.Α.Υ. και η απόδοσή τους στο Ταμείο, δηλαδή, το σύνολο των καθηκόντων που εκ του νόμου ανήκουν στις περιφερειακές Αντιπροσωπείες του Τ.Σ.Α.Υ.. Ακολούθως, μετά τη διαπίστωση καθυστερήσεων στην απόδοση (μέσω τραπεζικής κατάθεσης) των εισπραχθεισών από την Αντιπροσωπεία εισφορών των ασφαλισμένων προς το

Απόφαση 0213/2020

Ταμείο, διενεργήθηκε από 15 μέχρι 18.9.2003 επιτόπιος έλεγχος στη διαχείριση της Αντιπροσωπείας από υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας του Τ.Σ.Α.Υ., κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι κατά το χρονικό διάστημα από τον Αύγουστο του έτους 1998 μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ανωτέρω ελέγχου στις 18.9.2003, είχαν εισπραχθεί, χωρίς να αποδοθούν στο Ταμείο, εισφορές ασφαλισμένων συνολικού ύψους 530.403,85 ευρώ. Στη συνέχεια, το ποσό αυτό καταλογίστηκε σε βάρος της ... με την .../5.2.2004 απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ. πλέον «τόκων υπερημερίας υπολογισθέντων μέχρι τις 26.9.2003» και πλέον χαρτοσήμου επί των τόκων, ήτοι καταλογίστηκε το συνολικό ποσό των 671.890,65 ευρώ. Εξάλλου, το αποτέλεσμα του ως άνω ελέγχου επιβεβαίωσε η διενεργηθείσα από τους Επιθεωρητές της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Ε.Δ.Ε.) στην Αντιπροσωπεία του Τ.Σ.Α.Υ. στον Νομό ... (βάσει της .../10.11.2004 απόφασης του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ.), κατόπιν της οποίας εκδόθηκε το από 26.4.2005 πόρισμα. Βάσει του πορίσματος αυτού, καθώς και των παραδοχών «ότι τα μέλη της Αντιπροσωπείας είχαν υποχρέωση (...) να αποδίδουν τα εισπραττόμενα κατά τη διάρκεια της θητείας τους ποσά ασφαλιστικών εισφορών εντός της κανονισμένης προθεσμίας (...)» και ότι «σε κάθε μέλος της Αντιπροσωπείας πρέπει να καταλογιστεί το ποσό που απώλεσε το Τ.Σ.Α.Υ. τόσο κατά τη θητεία του, όσο και κατά το έλλειμμα που παρέλαβε από τα προηγούμενα μέλη της Αντιπροσωπείας», το Δ.Σ. του εν λόγω Ταμείου, με την .../21.9.2005 απόφασή του, καταλόγισε «εις ολόκληρον κατά το μέρος της ευθύνης καθενός» τους ήδη εκκαλούντες, ως μέλη της Αντιπροσωπείας του

Απόφαση 0213/2020

στον Νομό ..., με το σύνολο του ποσού του ελλείμματος, ήτοι με 530.403,85 ευρώ, καθώς και τον ... του ..., Ταμία της Αντιπροσωπείας από 29.6.2000 έως 2.12.2001, μέχρι το ποσό των 232.953,28 ευρώ. Όπως προκύπτει από την αιτιολογία της προαναφερόμενης απόφασης, οι εκκαλούντες καταλογίστηκαν διότι παρέβησαν τα διαχειριστικά τους καθήκοντα, ειδικότερα δε, παρέλειψαν παντελώς να ασκήσουν οποιοδήποτε έλεγχο στην ως άνω υπάλληλο, με συνέπεια τη δημιουργία ελλείμματος στην οικονομική διαχείριση της Αντιπροσωπείας από τη μη απόδοση των εισπραχθεισών εισφορών των ασφαλισμένων του Γ.Σ.Α.Υ. στον Νομό ... .

Β. Η ανωτέρω .../21.9.2005 απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου ακυρώθηκε με τις ... και .../2008 αποφάσεις του Τμήματος τούτου, με τις οποίες έγιναν δεκτές σχετικές εφέσεις των ανωτέρω. Ειδικότερα, κρίθηκε, μεταξύ άλλων, ότι μη νομίμως χώρησε ο καταλογισμός σε βάρος τους με την εν λόγω απόφαση, με την αιτιολογία ότι το έλλειμμα (μάλιστα πλέον τόκων υπερημερίας και χαρτοσήμου επ' αυτών) στη διαχείριση της Αντιπροσωπείας Ν. ..., ύψους 530.403,85 ευρώ, είχε ήδη τακτοποιηθεί λογιστικώς με την έκδοση της .../5.2.2004 καταλογιστικής απόφασης εις βάρος της υπαλλήλου της Αντιπροσωπείας του Ταμείου στον Νομό ..., ... Επομένως, όπως έκρινε το Τμήμα, μόνο αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την ανωτέρω υπάλληλο μπορούσαν αυτοί να καταλογιστούν, λόγω συνδρομής περίπτωσης παθητικής εις ολόκληρον ενοχής (481 ΑΚ) της ... και των μελών της Αντιπροσωπείας έναντι του Ταμείου. Κατόπιν τούτων το Δ.Σ. του Ταμείου, με την .../10.9.2008 απόφασή του προέβη στην ανάκληση της .../2.9.2005 καταλογιστικής απόφασής

Απόφαση 0213/2020

του και στον εκ νέου καταλογισμό των ανωτέρω, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την ..., η οποία εν τω μεταξύ, καταδικάστηκε, με την .../2007 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων ..., για υπεξαίρεση στην υπηρεσία κατ' εξακολούθηση σε βάρος ν.π.δ.δ. (δηλ. του Τ.Σ.Α.Υ.), αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας και πολύ μεγαλύτερου των 150.000 ευρώ. Επικυρώθηκε δε η ανωτέρω απόφαση ως προς την κρίση αυτή από την .../2011 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων ... . Στην περιληφθείσα στο σώμα της .../2007 απόφασης συγκεντρωτική κατάσταση ταμειακής κίνησης της Αντιπροσωπείας ... διαστήματος από τον Αύγουστο του 1998 έως και τον Σεπτέμβριο του 2003, το έλλειμμα της Αντιπροσωπείας αποτυπώνεται λογιστικώς ως εξής: Μη αποδοθέντα ποσά για το ανωτέρω διάστημα, σύνολο: 537.561,90 ευρώ, επιπλέον αποδοθέντα ποσά (μήνες: 9^{ος}/1999, 12^{ος}/2000, 6^{ος}, 7^{ος}, 10^{ος}, 12^{ος}/2001), σύνολο: 7.158,05 ευρώ, γενικό σύνολο: 530.403,85 ευρώ.

Γ. Κατά της ως άνω καταλογιστικής απόφασης οι εκκαλούντες άσκησαν από κοινού με τον ... την από 16 Ιανουαρίου 2009 έφεσή τους, επί της οποίας εκδόθηκε η .../2011 απόφαση του Τμήματος αυτού, με την οποία το Τμήμα έκρινε, κατά παραδοχή των σχετικώς προβληθέντων λόγων, ότι η ανωτέρω καταλογιστική απόφαση ήταν ακυρωτέα, αφενός μεν διότι στο σώμα της .../10.9.2008 καταλογιστικής απόφασης δεν αναφερόταν η νομική αιτία του καταλογισμού, αφετέρου δε διότι δεν προέκυπτε πλήρως η πραγματική αιτία του καταλογισμού. Ειδικότερα, ως προς τη δεύτερη ως άνω πλημμέλεια της καταλογιστικής απόφασης, το Τμήμα έκρινε ότι, σε ό,τι αφορούσε το ύψος του καταλογισθέντος ποσού, δεν καθίστατο σαφές και δεν προέκυπτε από τη

Απόφαση 0213/2020

συνημμένη εκκαθάριση του Τμήματος Εσόδων του Τ.Σ.Α.Υ. πώς επιμερίστηκε χρονικώς, το εν λόγω ποσό, αντιστοίχως, με τον χρόνο θητείας εκάστου καταλογιζομένου και την ιδιότητα (Πρόεδρος, Γραμματέας), υπό την οποία θήτευσε, καθόσον το συνολικό έλλειμμα ανερχόταν σε 530.403,85 ευρώ, χωρίς προσαυξήσεις, για όλο το κρίσιμο χρονικό διάστημα, ήτοι από 20.8.1998 – 18.9.2003, ενώ οι εκκαλούντες δεν θήτευσαν όλοι το αυτό χρονικό διάστημα ή θήτευσαν διακεκομμένα και συνεπώς, ευθύνονταν μόνο για το ποσό του ελλείμματος που ανέκυψε κατά τη θητεία τους. Προσέθεσε δε ότι αυτοί ευθύνονταν μόνο για το έλλειμμα που προκλήθηκε από τη δική τους συμπεριφορά και όχι και για το έλλειμμα που τυχόν παρέλαβαν από τους προκατόχους τους. Ενόψει των ανωτέρω, το Τμήμα ακύρωσε την .../10.9.2008 καταλογιστική απόφαση λόγω έλλειψης αιτιολογίας. Εξάλλου, το Τμήμα δέχθηκε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 3 π.δ/τος 774/1980 (Α' 180) και 5 παρ. 5 και 6 παρ. 1 ν.δ/τος 356/1974 (Α' 90), σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείμματος επιβάλλονται προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής μέχρι την αποκατάστασή του και όχι τόκοι υπερημερίας και χαρτόσημο, όμως παρήλκε η εξέταση της νομιμότητας επιβολής τόκων υπερημερίας και χαρτοσήμου, δεδομένης της ακύρωσης του καταλογισμού λόγω έλλειψης αιτιολογίας.

Δ. Στη συνέχεια, κατόπιν της προαναφερόμενης .../2011 απόφασης του Τμήματος τούτου, εκδόθηκε η .../30.10.2013 πράξη βεβαίωσης οφειλής της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Τ.Α.Α., ως οιονεί καθολικού διαδόχου του Τ.Σ.Α.Υ., με την οποία καταλογίστηκαν οι

Απόφαση 0213/2020

εκκαλούντες, υπέρ του Ε.Τ.Α.Α./Τ.Σ.Α.Υ., αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την ..., με τα ποσά των 1.212.466,76 ευρώ ο πρώτος, των 1.246.215,86 ευρώ ο δεύτερος, των 10.076,71 ευρώ η τρίτη, των 39.324,06 ευρώ ο τέταρτος και των 1.244.482,13 ευρώ ο πέμπτος, που συνιστούσαν το αναλογούν στη θητεία εκάστου αυτών έλλειμμα, πλέον προσαυξήσεων εκπροθέσμου καταβολής και χαρτοσήμου επ' αυτών. Κατά της εν λόγω καταλογιστικής απόφασης οι εκκαλούντες άσκησαν την από 21.3.2014 (ΑΒΔ .../2014) έφεσή τους, η οποία έγινε δεκτή με την .../2015 απόφαση του Τμήματος, με την οποία κρίθηκε ότι η ανωτέρω καταλογιστική απόφαση έπρεπε να ακυρωθεί, διότι η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Τ.Α.Α., που την εξέδωσε, ήταν αναρμόδια προς τούτο. Μετά και την τελευταία αυτή απόφαση του Τμήματος, κατά της οποίας δεν ασκήθηκε αναίρεση, το Δ.Σ. του Ε.Τ.Α.Α., μετά την έκδοση των .../27.4.2016 και .../24.8.2016 αποφάσεών του, εξέδωσε, εν τέλει, την .../30.11.2016 απόφασή του, με την οποία καταλογίστηκαν σε βάρος των εκκαλούντων τα εξής ποσά: σε βάρος του πρώτου εκκαλούντος, Προέδρου Αντιπροσωπείας ... από 20.8.1998 έως 10.6.1999 και από 18.7.2002 έως 18.9.2003, το συνολικό ποσό των 1.334.312,26 ευρώ (κεφάλαιο 520.978,70 ευρώ και προσαυξήσεις 813.333,56 ευρώ), σε βάρος του δεύτερου εκκαλούντος, Γραμματέα Αντιπροσωπείας ... από 15.4.1999 έως 18.9.2003, το συνολικό ποσό των 1.371.875,54 ευρώ (κεφάλαιο 530.477,76 ευρώ και προσαυξήσεις 841.397,78 ευρώ), σε βάρος της τρίτης εκκαλούσας, Ταμίας Αντιπροσωπείας ... από 20.8.1998 έως 28.6.2000 και από 27.8.2003 έως 18.9.2003, το συνολικό ποσό των 11.056,72 ευρώ (κεφάλαιο 4.170,58 ευρώ και προσαυξήσεις 6.886,14

Απόφαση 0213/2020

ευρώ), σε βάρος του τέταρτου εκκαλούντος, Προέδρου Αντιπροσωπείας ... από 11.6.1999 έως 17.7.2002, το συνολικό ποσό των 43.669,37 ευρώ (κεφάλαιο 11.802,81 ευρώ και προσαυξήσεις 31.866,56 ευρώ) και σε βάρος του πέμπτου εκκαλούντος, Ταμία Αντιπροσωπείας ... από 3.12.2001 έως 26.8.2003, το συνολικό ποσό των 1.375.424,99 ευρώ (κεφάλαιο 536.375,46 ευρώ και προσαυξήσεις 839.049,53 ευρώ).

VI. Με την ένδικη έφεση προβάλλονται οι εξής λόγοι: Α) Δεν προκύπτουν από το σώμα της προσβαλλόμενης απόφασης, έστω και συνοπτικά, τα απαραίτητα στοιχεία της αιτιολογίας της. Ειδικότερα, δεν διευκρινίζονται ο χρόνος διαπίστωσης του ελλείμματος, το χρονικό διάστημα το οποίο αφορά το έλλειμμα, ο ειδικότερος τρόπος υπολογισμού του ελλείμματος, η ιδιότητα του καθενός των εκκαλούντων, τα ειδικότερα πραγματικά περιστατικά, οι συνθήκες και ιδίως ο τρόπος με τον οποίο δημιουργήθηκε το έλλειμμα και η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των πράξεων και παραλείψεων των εκκαλούντων με τη δημιουργία του ελλείμματος. Εξάλλου, η προσβαλλόμενη (.../30.11.2016) δεν φέρει τη νομική μορφή μίας καταλογιστικής απόφασης, αφού, ως εκ της διατύπωσής της, ουδόλως αναφέρει ότι καταλογίζει τους εκκαλούντες, αλλά, αντιθέτως, αναφέρει ότι το Δ.Σ. του Ε.Τ.Α.Α. αποφασίζει την ορθή επαναδιατύπωση της .../24.8.2016 απόφασης του ιδίου, η οποία τροποποιεί την .../27.4.2016 απόφασή του «για την έκδοση σχετικής καταλογιστικής πράξης». Άλλωστε, πέραν του ότι δεν προκύπτει εάν οιαδήποτε από τις ανωτέρω αποφάσεις είναι καταλογιστική, σε κάθε περίπτωση, δεν προκύπτει με ποια εξ αυτών εν τέλει ενεργείται ο καταλογισμός των εκκαλούντων. Β) Οι εκκαλούντες

Απόφαση 0213/2020

δεν είχαν καμία συμμετοχή στη δημιουργία του ελλείμματος και επομένως, δεν υπήρξαν ποτέ ουσιαστικά υπόλογοι, παρά τον ex officio ορισμό τους ως μελών της Αντιπροσωπείας Τ.Σ.Α.Υ. του Ν. ... . Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και εάν ήθελε γίνει δεκτό ότι φέρουν την ιδιότητα του υπολόγου, οι εκκαλούντες υποστηρίζουν ότι δεν τους βαρύνει κανενός βαθμού υπαιτιότητα, με αποτέλεσμα να πρέπει να απαλλαγούν της δημοσιονομικής τους ευθύνης. Συναφώς, προβάλλουν ότι η κατάθεση των χρηματικών ποσών των εισφορών των ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α.Υ. στον λογαριασμό του τελευταίου είχε ανατεθεί στη διαχειρίστρια υπάλληλο ... , η οποία, εκμεταλλευόμενη την εμπιστοσύνη τους, δεν τα κατέθετε στην Εθνική Τράπεζα, αλλά τα ιδιοποιήθηκε, γεγονός για το οποίο ευθύνεται αποκλειστικά. Εξάλλου, όπως υποστηρίζουν, με ευθύνη του Τ.Σ.Α.Υ. είχε δημιουργηθεί κλίμα χαλαρότητας επί σειρά ετών, ώστε ο υπάλληλος διαχειριστής να είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την απόδοση των εισφορών των ασφαλισμένων στο Ταμείο, ενώ, περαιτέρω, ισχυρίζονται ότι δεν γνώριζαν τη διάταξη του άρθρου 46 του β.δ. της 10/16 Μαΐου 1958. Αναφέρονται δε και στην .../2007 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων ..., με την οποία κρίθηκε ένοχη η ανωτέρω -και μόνον αυτή- για υπεξαίρεση στην υπηρεσία κατ' εξακολούθηση σε βάρος του Τ.Σ.Α.Υ.. Συνεπώς, όπως, κατ' εκτίμηση προβάλλεται, δεν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της συμπεριφοράς των εκκαλούντων και της δημιουργίας του επίδικου ελλείμματος. Εξάλλου, προβάλλουν ότι για τη δημιουργία του ελλείμματος υπεύθυνα είναι και τα αρμόδια όργανα του Ταμείου, λόγω της καθυστέρησης διενέργειας ελέγχου και ανακάλυψης του επίμαχου ελλείμματος, ενώ οι ίδιοι δεν

Απόφαση 0213/2020

βαρύνονται ούτε με ελαφρά αμέλεια. Γ) Κατ' εκτίμηση του δικογράφου, προβάλλεται ότι ο ένδικος καταλογισμός αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, καθώς γίνεται αναφορά στο ιδιαίτερα υπέρογκο ύψος του καταλογισθέντος ποσού και προβάλλεται ότι είναι άδικη, παράλογη και καταχρηστική η εκ μέρους της Διοίκησης του Τ.Σ.Α.Υ. έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και η αξίωση της καταβολής ενός τόσο τεράστιου και υπέρογκου ποσού από τους εκκαλούντες, που διετέλεσαν άμισθα και τιμητικά μέλη της Αντιπροσωπείας και εν αγνοία τους, το υπεξείρεσε η ανωτέρω υπάλληλος με ευθύνη και του ΤΣΑΥ, που δεν διενεργούσε τους απαραίτητους ελέγχους και είχε υιοθετήσει διαχρονικά την ανωτέρω πρακτική αποκλειστικής διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων από υπάλληλο. Δ) Τέλος, επικουρικός προβάλλεται ότι ακόμη και εάν γίνει δεκτό ότι υπήρξε συμμετοχή τους στη δημιουργία του ελλείμματος, ο βαθμός υπαιτιότητάς τους είναι η ελαφρά αμέλεια και ως εκ τούτου πρέπει να απαλλαγούν από τις προσαυξήσεις, η επιβολή των οποίων είναι, σε κάθε περίπτωση, μη νόμιμη, καθώς κατά τον χρόνο έκδοσης της καταλογιστικής απόφασης, εφαρμοστέο ήταν το άρθρο 7 παρ. 6 του ν. 4224/2013, το οποίο τροποποίησε το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. δ/τος 356/1974 (ΚΕΔΕ), και συνεπώς, έπρεπε να τους επιβληθούν τόκοι και όχι προσαυξήσεις, οι οποίες άλλωστε έχουν εσφαλμένα υπολογιστεί. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο Ε.Φ.Κ.Α. με τα από 13.10.2017 και από 9.10.2017 νομίμως κατατεθέντα υπομνήματά τους υποστηρίζουν τη νομιμότητα του ένδικου καταλογισμού και ζητούν την απόρριψη της έφεσης.

Απόφαση 0213/2020

VII. Με αυτά τα δεδομένα και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις νομικές σκέψεις της παρούσας το Τμήμα κρίνει ως εξής:

A) Ο πρώτος λόγος έφεσης είναι απορριπτέος και ως προς τα δύο σκέλη του. Ειδικότερα, ως προς το πρώτο σκέλος αυτού, στην καταλογιστική απόφαση (.../30.11.2016) αναφέρονται συνοπτικά τόσο οι νομικές διατάξεις όσο και τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την αξίωση του Ε.Τ.Α.Α. κατά των εκκαλούντων ως υπολόγων, καθώς και τα στοιχεία (αναλυτικός συνημμένος πίνακας) που θεμελιώνουν την ύπαρξη και το ύψος του ελλείμματος, ενώ, κατά τα λοιπά, η αιτιολογία αυτής νομίμως συμπληρώνεται από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και ιδίως από το πόρισμα του διενεργηθέντος από 15 έως και 18.9.2003 ελέγχου διαχείρισης, στο οποίο, εξάλλου, γίνεται και ρητή παραπομπή. Περαιτέρω, ως προς το δεύτερο σκέλος αυτού, η μόνη παραδεκτώως προσβαλλόμενη .../30.11.2016 απόφαση του ΔΣ του Ε.Τ.Α.Α. (βλ. σκ. Ι) συνιστά χωρίς αμφιβολία την καταλογιστική για τους εκκαλούντες απόφαση, στην οποία προσδιορίζεται το αναλογούν στον χρόνο της θητείας εκάστου εξ αυτών έλλειμμα, καθόσον αναφέρεται ρητώς ότι αποφασίζεται ο καταλογισμός και η βεβαίωση οφειλής σε βάρος τους, επιπλέον δε, καλούνται να συμμορφωθούν άμεσα, άλλως θα κινηθούν οι διαδικασίες αναγκαστικής είσπραξης κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., ενώ εξάλλου, γίνεται ρητή υπόμνηση ότι κατ' αυτής της πράξης μπορούν να προσφύγουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, όπερ και έχουν πράξει. Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, δεν προκύπτει κατ' ουδένα τρόπο ότι εθίγη το δικαίωμα δικαστικής τους προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος), παρά τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα.

Απόφαση 0213/2020

Β) Ομοίως, απορριπτέος είναι και ο δεύτερος λόγος έφεσης, καθόσον οι εκκαλούντες, οι οποίοι, ως μέλη της Αντιπροσωπείας του Τ.Σ.Α.Υ. στον Νομό ..., ήταν εκ του νόμου (βλ. άρθρα 45 και 4 του β.δ/τος της 10^{ης}/16^{ης} Μαΐου 1958) επιφορτισμένοι να ασκούν συλλογικώς την αρμοδιότητα είσπραξης και απόδοσης των ασφαλισμένων του Ταμείου, φέρουν την ιδιότητα του de jure υπολόγου για τα διαπιστωθέντα στη διαχείρισή τους ελλείμματα, ευθυνόμενοι για κάθε πταίσμα. Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί περί κλίματος χαλαρότητας που είχε δημιουργηθεί με ευθύνη του Τ.Σ.Α.Υ. και περί ανάθεσης του συνόλου των διαχειριστικών καθηκόντων της Αντιπροσωπείας στην ... , αλυσιτελώς προβάλλονται, διότι, και αληθείς υποτιθέμενοι, δεν άγουν στην απαλλαγή τους από τη δημοσιολογιστική τους ευθύνη να διασφαλίζουν τη σύννομη και χωρίς ελλείμματα διαχείριση της αρμοδιότητάς τους. Περαιτέρω, οι ίδιοι αναφέρουν ότι «ήταν φύσει αδύνατο να ασχοληθούμε εν τοις πράγμασι ενεργά και προσωπικά οι ίδιοι, με το καθημερινό πρόβλημα της είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών (...) και την εμπρόθεσμη κατάθεση των εισπραττομένων εισφορών (...) και ότι «ως προς το θέμα αυτό είχε δημιουργηθεί με αποκλειστική ευθύνη και επιλογή του Τ.Σ.Α.Υ. ένα ειδικό καθεστώς χαλαρότητας (...) το οποίο έδινε το δικαίωμα ουσιαστικά στον αρμόδιο υπάλληλο διαχειριστή και εισπράκτορα της Αντιπροσωπείας, τελείως εν λευκώ, να αποστέλλει τα συγκεντρωμένα χρήματα, όποτε αυτός ήθελε (...) χωρίς εμείς να μπορούμε εν τοις πράγμασι να ασκήσουμε τον οποιοδήποτε οικονομικό έλεγχο» και επομένως αποδέχονται ότι όχι μόνον ουδέποτε άσκησαν τα διαχειριστικά τους καθήκοντα, αλλά ούτε καν επόπτευσαν την ως άνω

Απόφαση 0213/2020

υπάλληλο, στην οποία είχαν εκχωρήσει αυτά, ως προς την ορθή τήρησή τους. Η κατά τα ανωτέρω εκούσια αποξένωση των εκκαλούντων από το αντικείμενο της ex officio διαχείρισής τους συνιστά σοβαρή απόκλιση από το μέτρο της επιμέλειας που αναμένεται από τον μέσο συνετό και επιμελή υπόλογο του οικείου επαγγελματικού κύκλου (ιατροί και φαρμακοποιοί), δεδομένου ότι ο τελευταίος θα επιμελείτο των υποθέσεών του, ώστε αυτές να διενεργούνται με συνέπεια και να αποτρέπεται η δημιουργία ελλειμμάτων. Ως εκ τούτου, οι εκκαλούντες ευθύνονται δια των, κατά τα ανωτέρω, παραλείψεών τους ως προς τη δημιουργία του ελλείμματος και μάλιστα στον βαθμό της βαρείας αμέλειας. Άλλωστε, παρά τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα, ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της αμελούς συμπεριφοράς τους και της δημιουργίας του ελλείμματος δεν διακόπηκε από την εγκληματική δράση της ..., διότι αυτή δεν είναι ανεξάρτητη με την προπεριγραφόμενη παράλειψη άσκησης των διαχειριστικών καθηκόντων των εκκαλούντων, αλλά σχετίζεται με αυτήν και εμπίπτει στη διακινδύνευση του διαχειριστικού αντικειμένου, την οποία όφειλαν οι εκκαλούντες να προβλέψουν. Ειδικότερα, οι εκκαλούντες ανέθεσαν εξ ολοκλήρου τη διενέργεια των σχετικών διαχειριστικών πράξεων στην εν λόγω υπάλληλο, χωρίς περαιτέρω να ασκήσουν τη δέουσα εποπτεία επί των πράξεων διαχείρισης που είχαν εκχωρήσει σ' αυτήν, παρέχοντάς της τοιουτοτρόπως το περιθώριο και την ευχέρεια να προβεί με τον προεκτεθέντα τρόπο στην υπεξαίρεση των επίμαχων εισφορών. Συναφώς, το γεγονός ότι με την .../2007 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων (η οποία επικυρώθηκε με .../2011 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων ...) κρίθηκε ότι

Απόφαση 0213/2020

μόνη ένοχη για την υπεξαίρεση των επίμαχων εισφορών του Ταμείου ήταν η ανωτέρω υπάλληλος, ουδεμία ασκεί επιρροή εν προκειμένω, καθόσον με την εν λόγω ποινική απόφαση δεν κρίθηκαν οι διαχειριστικές πράξεις ή παραλείψεις των εκκαλούντων, οι οποίες είναι ανεξάρτητες και αυτοτελείς της δράσης της ως άνω υπαλλήλου. Επίσης, είναι αδιάφορη για τη νομιμότητα του καταλογισμού η επικαλούμενη άγνοια των διεπουσών τα καθήκοντα των εκκαλούντων διατάξεων, ως μελών της Αντιπροσωπείας του Τ.Σ.Α.Υ. στο Ν. ..., διότι όφειλαν αυτοί να έχουν ενημερωθεί περί του αντικειμένου των καθηκόντων τους, δεδομένου και του υψηλού επιστημονικού τους επιπέδου (πρβλ. Ελ.Συν. IV Τμ. 863/2003). Τέλος, ο ισχυρισμός περί καθυστέρησης των αρμοδίων οργάνων του Τ.Σ.Α.Υ. να ασκήσουν έλεγχο στη διαχείριση της Αντιπροσωπείας προβάλλεται αλυσιτελώς, καθότι η ειδική δημοσιολογιστική ευθύνη που, όπως έγινε δεκτό ανωτέρω, υπέχουν οι εκκαλούντες, ως de jure υπόλογοι, είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από τυχόν παραλλήλως βαίνουσες (πειθαρχικές, ποινικές, αστικές) ευθύνες των αρμόδιων οργάνων του Τ.Σ.Α.Υ. (πρβλ. Ελ.Συν. Ολ. 661/2008, V Τμ. 2338/2012, IV Τμ. 1427/2003).

Γ) Ωστόσο, το Τμήμα, κατά πλειοψηφία, εξετάζοντας τον κατ'εκτίμηση προβληθέντα λόγο περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας και συνεκτιμώντας: α) το ιδιαίτερα υπέρογκο ποσό του καταλογισμού αναφορικός με τους 1^ο, 2^ο και 5^ο των εκκαλούντων, β) ότι οι αποδιδόμενες στους εκκαλούντες δημοσιονομικές παραβάσεις δεν αφορούν σε προσπορισμό ίδιου οικονομικού οφέλους, δοθέντος ότι, σύμφωνα και με τις προαναφερόμενες ποινικές αποφάσεις, το προϊόν του διαπιστωθέντος ελλείμματος καρπώθηκε

Απόφαση 0213/2020

αποκλειστικώς η υπάλληλος ..., γ) τον ex officio ορισμό τους ως μελών στην Αντιπροσωπεία του Τ.Σ.Α.Υ., λόγω των προαναφερόμενων ιδιοτήτων τους και την επιφόρτιση και επιβάρυνσή τους με πολλαπλά καθήκοντα, δ) τη συνολική ευθύνη των εκκαλούντων ως μελών της Αντιπροσωπείας, ενόψει της επικράτησης της πρακτικής να ανατίθενται οι επίμαχες διαχειριστικές πράξεις στην ανωτέρω υπάλληλο σε κλίμα εμπιστοσύνης συνολικά από όλα τα μέλη της Αντιπροσωπείας, καθώς και τη μεσολάβηση της εγκληματικής δράσης της τελευταίας, ε) την ανεπαρκή οργάνωση και την αδυναμία των υπηρεσιών του Τ.Σ.Α.Υ. να διαγιγνώσκουν εγκαίρως ανώμαλες διαχειρίσεις στις κατά τόπους Αντιπροσωπείες του (βλ. σχετ. το από 26.4.2005 πόρισμα από τους Επιθεωρητές της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, όπου διαλαμβάνονται, πλην άλλων, τα εξής: «Η μη έγκαιρη διάγνωση της κακής διαχείρισεως από την ..., οφείλεται, κατά την άποψίν μας, στην κακή γραφειοκρατική οργάνωση τόσο του Τμήματος Ελέγχου, όσον και του Τμήματος Εσόδων, την μεγάλη έλλειψη προσωπικού, την σημαντικότερη απουσία μηχανογραφικής υποστηρίξεως και κυρίως την μεγάλη αδυναμία της εκάστοτε Διοικήσεως του Τ.Σ.Α.Υ. να αντιληφθεί τους κινδύνους της χρήσεως παμπάλαιων διατάξεων»), στ) την οικονομική κατάσταση των εκκαλούντων, όπως αυτή προκύπτει από τα προσκομισθέντα οικονομικά στοιχεία στο πλαίσιο της εξέτασης αίτησής τους περί αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, επί της οποίας εκδόθηκε η .../2018 απόφαση του Τμήματος, σύμφωνα με τα οποία ι) ο πρώτος των εκκαλούντων, ..., είχε δηλωθέν εισόδημα κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015 ποσό ύψους 86.958,01

Απόφαση 0213/2020

ευρώ, 48.152,54 ευρώ και 42.394,89 ευρώ, αντιστοίχως, ενώ όφειλε στην τράπεζα ... από σύμβαση καταναλωτικού δανείου το ποσό των 23.966,40 ευρώ, καταβλητέο σε μηνιαίες δόσεις των 490,88 ευρώ, ii) ο δεύτερος των εκκαλούντων, ..., έγγαμος με δύο ανήλικα τέκνα, είχε δηλωθέν εισόδημα κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015 ποσό ύψους 74.567,21 ευρώ, 73.243,03 ευρώ και 70.998,59 ευρώ αντιστοίχως (το δηλωθέν εισόδημα της συζύγου του ανήλθε κατά τα αντίστοιχα έτη σε 69.464,99 ευρώ, 24.897,54 ευρώ και 11.074,11 ευρώ), iii) η τρίτη των εκκαλούντων, ..., είχε δηλωθέν εισόδημα κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015 ποσό ύψους 3.305,26 ευρώ, 1.457,61 ευρώ και 1.457,61 ευρώ, ενώ ο σύζυγός της για τα αντίστοιχα έτη είχε δηλωθέν εισόδημα 16.647,08 ευρώ, 10.400,81 ευρώ και 8.425,94 ευρώ, iv) ο τέταρτος των εκκαλούντων, ..., είχε δηλωθέν εισόδημα κατά τα έτη 2014 και 2015 ποσό ύψους 42.760,60 ευρώ και 29.497,36 ευρώ, αντιστοίχως (το δηλωθέν εισόδημα της συζύγου του ανήλθε κατά τα αντίστοιχα έτη σε 17.102,26 ευρώ και 17.486,35 ευρώ), v) ο πέμπτος των εκκαλούντων, ..., είχε δηλωθέν εισόδημα κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015 ποσό ύψους 18.183,21 ευρώ, 17.916,29 ευρώ και 17.661,44 ευρώ, αντιστοίχως (το δηλωθέν εισόδημα της συζύγου του ανήλθε κατά τα αντίστοιχα έτη σε 19.691,65 ευρώ, 19.514 ευρώ και 18.906,76 ευρώ), κρίνει ότι, παρά τη φύση του ελλείμματος ως ουσιαστικού, οι ανωτέρω εξαιρετικές περιστάσεις δικαιολογούν την κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας μείωση του καταλογισθέντος ποσού κεφαλαίου ως προς τους ..., ... και ... στο 1/10, ήτοι στο ποσό των 52.097,87 ευρώ για τον πρώτο, στο ποσό των 53.047,78 ευρώ για τον δεύτερο και στο ποσό των 53.637,55 ευρώ για τον πέμπτο εκκαλούντα, ενώ αυτό δεν

Απόφαση 0213/2020

πρέπει να μειωθεί ως προς τους ... και .... Κατά τη γνώμη όμως της μειοψηφίας, ο σχετικός λόγος έφεσης είναι απορριπτέος, καθόσον σύμφωνα με όσα ανωτέρω (σκ. IV) έγιναν δεκτά, ενόψει της φύσης του επίμαχου ελλείμματος ως ουσιαστικού (και όχι τυπικού), δεν δύναται να τύχει εν προκειμένω εφαρμογής, η αρχή της αναλογικότητας, δοθέντος ότι ο ένδικος καταλογισμός δεν έχει κυρωτικό χαρακτήρα, αλλά αποσκοπεί στην αποκατάσταση της προκληθείσης ζημίας στο ανωτέρω νομικό πρόσωπο.

Δ) Περαιτέρω, κατά παραδοχή του σχετικού ισχυρισμού των εκκαλούντων, ο καταλογισμός είναι ακυρωτέος κατά το μέρος που με αυτόν επιβάλλονται προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε., όπως αυτός ίσχυε πριν την τροποποίησή του με τις διατάξεις του ν. 4224/2013, διότι, ενόψει του ότι η 426/30.11.2016 απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Α.Α. εκδόθηκε -κατόπιν των διαδοχικών ακυρώσεων του καταλογισμού για το επίμαχο έλλειμμα με τις προαναφερόμενες αποφάσεις του Τμήματος- μετά τις 13.12.2014, έπρεπε, σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ανωτέρω νόμου, να έχουν επιβληθεί, λόγω του βαθμού υπαιτιότητας των εκκαλούντων (βαρεία αμέλεια), οι προβλεπόμενοι στα άρθρα 54 και 57 του Κ.Φ.Δ. τόκοι, το ύψος των οποίων καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΔΠΕΙΣ 1198598 ΕΞ 2013/31.12.2013 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και όχι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

VIII. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η ένδικη έφεση να γίνει εν μέρει δεκτή και να ακυρωθεί η .../30.11.2016 απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Α.Α. κατά το μέρος των επιβληθεισών προσαυξήσεων. Περαιτέρω, το Τμήμα κρίνει,

Απόφαση 0213/2020

κατά πλειοψηφία, ότι το καταλογισθέν ποσό κεφαλαίου πρέπει να παραμείνει ως έχει για τους ... και ... (3^η και 4^{ος} των εκκαλούντων, αντιστοίχως), για δε τους λοιπούς εκκαλούντες πρέπει να μεταρρυθμιστεί ως εξής: α) για τον ... (1^ο των εκκαλούντων), να περιοριστεί το καταλογισθέν ποσό κεφαλαίου στο ποσό των 52.097,87 ευρώ, β) για τον ... (2^ο των εκκαλούντων) να περιοριστεί το καταλογισθέν ποσό κεφαλαίου στο ποσό των 53.047,78 ευρώ και γ) για τον ... (5^ο των εκκαλούντων) να περιοριστεί το καταλογισθέν ποσό κεφαλαίου στο ποσό των 53.637,55 ευρώ. Τέλος, ενόψει της μερικής νίκης των εκκαλούντων, πρέπει να αποδοθεί σε αυτούς το ήμισυ του καταβληθέντος παραβόλου (άρθρο 73 παρ. 4 του ν. 4129/2013) και να συμψηφιστούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων (άρθρο 275 παρ. 1 εδ. ε' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999, Α' 97, αναλόγως εφαρμοζομένου βάσει του άρθρου 123 του π.δ/τος 1225/1981, Α'304, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006, Α' 135).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την έφεση.

Ακυρώνει την .../30.11.2016 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων, κατά το μέρος των επιβληθεισών προσαυξήσεων.

Μεταρρυθμίζει την ως άνω απόφαση ως προς τους 1^ο, 2^ο και 5^ο των εκκαλούντων αναφορικά με το καταλογισθέν ποσό κεφαλαίου.

Απόφαση 0213/2020

Περιορίζει το καταλογισθέν ποσό κεφαλαίου σε 52.097,87 ευρώ για τον ... (1^ο εκκαλούντα), σε 53.047,78 ευρώ για τον ... (2^ο εκκαλούντα) και σε 53.637,55 ευρώ για τον ... (5^ο εκκαλούντα).

Διατάσσει την απόδοση στους εκκαλούντες του ημίσεως του καταβληθέντος παραβόλου.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 14.12.2018 και 15.2.2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΝΟΥΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 11 Φεβρουαρίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ